

SLOVENSKI NAROD

Izjaha vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike — Inzerati do 50 petit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzerati davek posebej — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Po zaupnici Chamberlainu:

V Rimu in Berlinu so zelo zadovoljni

Italija si obeta od sporazuma z Anglijo učvrstitev svojega mednarodnega prestiža, v Berlinu pa računajo, da bo z oživiljenjem direktorija veselil likvidirano Društvo narodov in usoda Evrope izročena v varstvo četverne zveze Nemčija-Italija — Anglija-Francija

Rim, 24. feb. br. V italijanskih političnih krogih je zavladalo nad preokretom v Angliji silno zadovoljstvo. Listi z največjim poudarkom objavljajo Chamberlainovo izjavo proti Društvu narodov, proti politiki kolektivne varnosti in njegovo zavzemanje za sporazum z Italijo in Nemčijo. V tem vidijo popoln prelom z dosedanjim angleško zunanjo politiko, ki jo je predstavljal Eden in računajo s tem, da se bodo znatno ohladili odnosi med Francijo in Anglijo. V ostalem si mnogo obetajo od skorajšnjih pogajanj, ki se bodo pričela najbrže že prihodnji teden v Rimu. V vsem tem vidijo znano italijansko diplomacijo in upajo, da si bo sedaj Italija zagotovila popolno enakopravnost z Anglijo na Sredozemskem morju in na B.žnjem vzhodu.

BERLIN, 24. feb. br. Nemški tisk je z veliko pozornostjo spremljal zunanje politično debato v angleški spodnji zbornici in sedaj obširno komentira njen izid. Zaupniki Chamberlainu tolmačijo nemški listi kot temeljito spremembo angleške zunanje politične orientacije in jasno odpoved dosedanjim politiki kolektivne varnosti. »Deutsche Allgemeine Zeitung« slavi Chamberlaina kot neutralskega moža, ki ve, kaj hoče. Chamberlain noče voditi več politike stalnega zanikanja in stalnih protestov. Pravi pomen londonskih dogodkov pa je v tem, da hoče Chamberlain aktivirati angleško zun. politiko. Nas ne bo presenetilo, piše list, če bodo tudi Francozi nekoga dne spoznali, da prinaša tudi njim politika Chamberlaina večje koristi, kakor pa politika Edna, za katero sedaj žalujejo. »Berliner Tageblatt« in »Börsenzeitung« označujeta debato v spodnji zbornici za ognjen krst Chamberlaina, ki si je s tem pridobil ne samo zaupanje angleške, nego tudi mednarodne javnosti. »Die Nachtausgabe« posebno poudarja, da je Chamberlain sedaj pojasnil vsemu svetu, da smatra kolektivno varnost za norost. List se bavi tudi s Chamberlainovo željo po tesnejšem sodelovanju štirih veselil in naglašja, da je to nemogoče vse tako dolgo, dokler je ena izmed njih (Francija) s pogodbeni vezana z boljševelno. V splošnem pa so nemški listi silno zadovoljni z razvojem dogodkov v Angliji in pričakujejo, da se bo Anglija sedaj sporazumela z Italijo in Nemčijo ter tako prisilila tudi Francijo, da spremeni svoje stališče. Ko se bo to zgodilo, bo brez ovir osnovan direktorij štirih veselil, ki bo zamenjal Društvo narodov in ki bo v bodoče odločal o usodi Evrope.

Odmev v Franciji

Pariz, 24. feb. o. Kljub Chamberlainovi izjavi, da ostane angleško-francosko prijateljstvo še nadalje neokrnjeno in da se bodo odnosi med obema državama tudi v bodoče normalno razvijali, se opažajo v francoskih parlamentarnih krogih prav očitno velike skrbi. Pravijo, da bo treba sedaj francosko politiko prilagoditi novim Chamberlainovim mednarodno-političnim smerem. Vprašanje pakta štirih veselil je ipet v ospredju. Bivši ministrski predsednik Flandin je vprico članov parlamenta izjavil novinarjem, da se lahko Chautempsova politika smatra za likvidirano tako na finančnem, socialnem, kakor tudi na zunanje političnem področju. Sploh smatrajo dobro poučeni krogi, da je Flandin mož bodočnosti. V francoski javnosti sta se pojavili dve struji. Prva zahteva, da bi francoska vlada tudi po Edenovem odstopu nadaljevala njegovo mednarodno politiko, druga pa zahteva, naj se francoska vlada priključi Chamberlainovim prizadevanjem. Pariški politični krogi ne prikrivajo, da pomeni ostavka angleškega zunanjega ministra Edna precejšen udarec za Francijo, ker je bil izmed vseh angleških državnikov najbolj iskren francoski prijatelj. Zelja min. predsednika Chamberlaina, da bi se čim prej zboljšali odnosi z avtoritarnimi državami, najprej z Italijo in potem z Nemčijo, se mora tolmačiti v tem smislu, da se je Anglija v glavnem odpovedala svojemu ekskluzivističnemu sodelovanju z demokratskimi silami. Medtem je bilo že danes v poslanski zbornici vloženi 17 interpelacij, ki se vse tičejo zunanje politike in na katere bosta morala odgovoriti Delbos in Chautemps že v petek, ko bo v zbornici velika zunanje politična debata. Dotlej bo gotovo že znano francosko službeno stališče glede na spremembe v Angliji.

Kdo bo naslednik Edena

LONDON, 24. feb. br. Na vprašanje v spodnji zbornici je večer Chamberlain izjavil, da glede naslednika zunanjeje ministra Edna še ne more dati nobenega točnega odgovora. Upa pa, da bo to vprašanje v najkrajšem času rešeno. Pri reševanju tega vprašanja pa bo upošteval, da

mora zunanji minister odgovarjati za svojo politiko tudi spodnji zbornici. V političnih krogih pričakujejo, da bo v najkrajšem času imenovan za zunanjeje ministra Lord Halifax, ki mu je poverjeno začasno vodstvo tega resora. Iz vladnih krogov pa zatrujejo, da bo ostal na tem mestu le za dobo angleško-italijanskih pogajanj, ker ni v skladu z angleško tradicijo, da bi položaj zunanjeje ministra zavzemal član vrnjene zbornice. To mesto pripada članu spodnje zbornice. Kot naslednik odstopivšega državnega podtajnika zunanjeje ministrstva Cramborna, ki bi moral v primeru, da prevzame Halifax zunanjeje ministrstvo, zastopati zunanjeje ministra v spodnji zbornici, se navaja podtajnik delovnega ministrstva Buttler. Buttler je star še-le 35 let in je na glasu kot eden najsposobnejših zastopnikov mlajše konservativne generacije. Pred imenovanjem za podtajnika delovnega ministrstva je bil pod Hoarejem tajnik ministrstva za Indijo. Razen tega prihajata kot naslednika Cramborna v poštev še državni podtajnik gospodarskega ministrstva Wallace in podtajnik notranjega ministrstva Lloyd.

Sporočilo Franciji o pričetku pogajanj

London, 24. feb. br. Lord Halifax, ki mu je začasno poverjeno vodstvo zunanjeje ministrstva, je danes sprejel fran-

coskega poslanika Corbina in mu sporočil, da se bodo v najkrajšem času pričela pogajanja za ureditev vseh sporov med Anglijo in Italijo. Na željo italijanske vlade bodo pogajanja v Rimu.

Italijanski zunanji minister Ciano je danes sprejel angleškega poslanika Perth, s katerim je imel nad dve uri dolg razgovor. Takoj po tem sestanku je angleški poslanik z letalom odpotoval v London po podrobna navodila za skorajšnja pogajanja.

Angleško posojilo Italiji

London, 24. feb. o. Po še nepotrjenih vesteh je italijanska delegacija, ki se mučji v Londonu, dosegla pri neki trgovski skupini posojilo 5 do 10 milijonov funtov šterlingov, ki ga bo dobila Italija v obliki trgovskih kreditov za nakup večjih količin blaga v Angliji in za zaščito angleških izvoznikov pred morebitnimi izgubami v Italiji.

Predmet pogajanj z Italijo

London, 24. feb. o. »Daily Telegraph« poroča, da bo predmet italijansko-angleških pogajanj, ki se bodo pričela že prihodnje dni, naslednjih šest točk:

1. Spomenica, ki jo je Grandi preteklo

nedeljo predložil Chamberlainu in v kateri je italijanska vlada izrazila željo, da bi se pogajanja čim prej pričela.

2. Italijansko stališče glede Chamberlainovega vprašanja, ali Italija sprejme angleško formulo glede umika tujih prostovoljcev iz Španije,

3. Rezultati sedanje zunanje politične debate v spodnji zbornici.

4. Priznanje italijanske suverenosti v Abesiniji,

5. Sodelovanje obeh držav v Sredozemlju, da bi bilo mogoče omejiti oboroževanje v tem področju.

6. Poslednji dogodki v Avstriji.

Laburisti zahtevajo volitve

LONDON, 24. feb. br. Delavska stranka je objavila snoči proglas, v katerem zelo ostro napada Chamberlaina in Italijo ter zahteva takojšnji razpust parlamenta in razpis novih volitev. Proglas naglašja, da je vlada prelomila svojo obljubo, da bo vedno smatrala Društvo narodov za glavni temelj svoje zunanje politike. Politika, ki jo vodi Chamberlain, je v največjem nasprotju z dosedanjim angleško politiko. Zato je dolžnost vlade, da da volilec priliko, da novo zunanjo politiko odobri ali pa odklonijo.

posebno zamerili, ker ni mogel preprečiti ropanja v Nankingu in Hangčovu. Razen tega se mu tudi ni posrečilo sestaviti samostojne kitajske vlade v srednji Kitajski.

Boji ob Rumeni reki

Peking, 24. feb. AA. Japonska vojska je vkorakala v mesto Hajkingfu, ki je 10 km severno od Rumene reke in vzhodno od železniške proge Peking-Hankov. Kitajska vojska se zbira pri Nangsienu v bližini Lojanga, da bi preprečila prehod japonskih čet čez Rumeno reko.

Nemška pogajanja z Vatikanom

Pariz, 24. feb. o. V Parizu so se danes razširile vesti, da bo nemški poslanik Papen v kratkem s posebno misijo poslan v Rim. Pozajal naj bi se z zastopniki Vatikana za spremembo konkordata. V Berlinu upajo, da bo Papenu uspelo uresničiti namene nemške vlade. Če bi Vatikan odklonil revizijo nemškega konkordata, bo nemška vlada konkordat enostavno odpovedala.

S španskih bojišč

Barcelona, 24. feb. br. Z madridske fronte poročajo, da so se danes razvili v odseku Pardo hudi boji. Francosci so s ponovnimi napadi skušali zopet zavzeti večer izgubljene postojanke, kar pa se jim ni posrečilo. Vsi njihovi napadi so bili odbiti, republikansko topništvo pa je hudo obstrlevalo njihove postojanke, tako da so imeli hude izgube. Na jugovzhodni madridski fronti so vladne čete na večerj zavzetem ozemlju zgradile močno utrjene postojanke. Salamanca, 23. feb. AA. Vrhovno poveljstvo objavlja: Ponoči smo popolnoma zlomili odpor sovražnika in vkorakali zjutraj v Teruel. Rešili smo nad 3000 zaprtih mešanov. Sedaj prodiramo proti jugu in smo zavzeli El Castelo in razne važne okoliške točke. V tem odseku je obležalo nad 2000 miličnikov. Zaplenili smo ogromne količine orožja. Čete, ki so zavzele Teruel, so prodrle že 5 km južno od mesta in sedaj že nadzirajo cesto, ki vodi v Valencijo.

Obisk belgijskega kralja v Rimu

Bruselj, 24. feb. AA. Iz dobro poučenih krogov se je zvedelo, da bo belgijski kralj Leopold III. obiskal prihodnji mesec Rim. Takoj po tem obisku bo Belgija priznala italijanski imperij in imenovala svojega poslanika na dvoru kralja in cesarja Viktorja Emanuela.

Obisk rumunskega kralja v Angliji

Budimpešta, 24. feb. w. Kakor javljajo listi iz Bukarešte, bo rumunski kralj Karol, ki ga je angleški kralj povabil na obisk v London, prispel v angleško prestolnico 22. marca, kjer bo ostal tri dni. Z njim bo pojeval tudi zunanji minister Tatarascu.

Kriza zunanjih ministrov

Za Edenom grozita sedaj z ostavko tudi Delbos in Spaak

PARIZ, 24. feb. br. Izgleda, da je odstop angleškega zunanjeje ministra Edna izzval nekako splošno krizo zunanjih ministrov. Včeraj so se v francoskih parlamentarnih krogih razširile vesti, da je tudi francoski zunanji minister Delbos ponudil svojo ostavko, ker smatra, da pomeni Chamberlainova politika popoln preokret ter polom politike, ki jo je vodil Delbos v najtesnejšem sodelovanju z Ednom. Chautemps pa je ostavko Delbosa zaenkrat odklonil, ker hoče počakati, kakšne bodo stvarne posledice angleške preorientacije za francosko zunanjo politiko.

BRUSELJ, 24. feb. br. Na sinočnji seji predsedstva belgijske delavske stranke je prišlo do zelo razburilive debate o belgijski zunanji politiki. Posamezni govorniki so hudo kritizirali politiko zunanjeje mi-

nistra Spaaka in zahtevali, da socialisti izstopijo iz vlade, ker te politike ne morejo odobravati. Spaak je v svojem govoru naglasil, da sloni njegova politika na načelih Društva narodov, da pa se je Društvo narodov izkazalo kot ustanova, ki je popolnoma brez moči. Danes hočejo Belgijo zavesti v politiko solidarnosti z demokratskimi državami proti fašističnim državam. Tako politiko pa za svojo osebo odklanjamo, ker vodi do sponovanja sovražnih blokov, ki si slej ali prej dovedli do vojne. V taki vojni pa zmagovalce ne bi bil socializem. Če se stranka z njegovim stališčem ne strinja, potem raje odstopi. Razprava pa je bila nato odgojena in do odločitve še ni prišlo. Verjetno pa je, da bo tudi v belgijskem zunanjem ministrstvu prišlo v kratkem do spremembe.

Strahovita eksplozija v Mehiki

Dva vagona dinamita zletela v zrak

MEXICO, 24. feb. br. V rudarskem revirju Maguari je prišlo sinoči do strahovite eksplozije. Iz neznanega vzroka je eksplodiralo več vagonov plina in dva vagona dinamita. Eksplozija je bila tako silna, da se je do tal porušilo 60 hiš, ki so bile oddaljene do 10 km. V okolici 25 km ni ostala cela niti ena šipa. Eksplozija je nastala v večernih urah, ko so se ljudje odpravljali k počitku, ter je izzvala silno paniko. Sprva so mislili, da je nastal potres. Vse je bežalo iz hiš. Po eksploziji je

nastal ogromen požar, ki se je naglo širil, ker je primanjkovalo vode. Pri eksploziji so bile po dosedanjih ugotovitvah trije rudarji ubiti, 18 pa smrtno nevarno ranjenih. Zaradi eksplozije se je porušil tudi rov, v katerem je bilo okrog 100 rudarjev. Reševalna dela, ki so se takoj pričela, so imela uspeh in so vseh sto rešili, ker se je zasul samo začetek rova. Kako je prišlo do eksplozije, še ni ugotovljeno, mislijo pa, da je nesreča posledica pomankljivih varnostnih ukrepov.

Kitajski letalski napad na japonskem ozemlju

Japonci so včeraj prvič na lastni koži čutili strahote moderne vojne

Tokio, 24. feb. br. Prvič se je v teku japonsko-kitajske vojne včeraj zgodilo, da so se kitajska letala pojavila nad japonskim ozemljem in prikazala tudi japonskemu prebivalstvu vse grozote in lepote moderne vojne. Včeraj okrog poldneva se je pojavilo sedem kitajskih bombnikov nad otokom Formozo. Bombardirali so glavno mesto tega otoka Tajhoku, tamošnje letališče in vojno luko. Formoza je glavno oporišče Japoncev za vojne operacije na Kitajskem. Zato je to tudi najbolj občutljiva točka japonskih strategov. Ceravno so se takoj dvignila številna japonska letala, da bi Kitajce preprečili, da kitajski letalci vrgli na mesto 20 težkih bomb, ki so povzročile strahovito razdejavanje. Nastali so ogromni požari in so bili celi okraj mesta v plamenih. Med prebivalstvom je zavladala nepopisna panika. Kitajski letalci so nato bombardirali še letališče, kjer so razdejali vse naprave in uničili tudi 40 japonskih letal, ki so bila pripravljena za polet na Kitajsko. Po dosedanjih poročilih iz japonskega tiska je bilo v Tajhoku 100 ljudi ubi-

tih, več sto pa ranjenih. Materialna škoda je zelo velika. Japonci niso računali s tako smelostjo kitajskih letalcev. Napad je po vsej Japonski izzval velik strah, da bi sedaj Kitajci, za katere je znano, da so v zadnjem času dobili veliko število modernih letal, uprizorili splošen letalski napad na Japonsko, kar bi moglo izzvati pravo katastrofo. Vojaske oblasti so sedaj izdale stroge varnostne ukrepe in so zlasti pomnožili protiletalsko topništvo na japonskem otočju.

General Macui odpoklikan v Tokio

Šanghaj, 24. feb. AA. Po vesteh, ki se niso uradno potrjene, je general Macui izročil poveljstvo v Šanghaju generalu Hati in nato odpotoval v Tokio. Macui je bil priista skrajnih sredstev in je vodil politiko, ki ni bila vedno v skladu z navodili iz Tokija. Bil je tudi v sporu s poveljniki japonske mornarice v kitajskih vodah, ki je bil bolj smiren. V Tokiju se mu

Politični obzornik

Med zagrebško klerikalno »Hrvatsko stražo« in splitskim dnevnikom »Novo doba«, ki pa oba — eden bolj, drugi manj iskreno — podpirata dr. Mačkov tako zvan hrvatski narodni pokret, je v zadnjem času v teku ostra polemika. Te dni je splitski list objavil dolg polemičen članek proti »Hrvatski straži«, v katerem čitamo med drugim: »Nobeden drugi hrvatski list ne nastopa napram škofom tako brezobzirno in s tako malo spoštovanja, kakor je v zadnjem času nastopala »Hrvatska straža«. A to svojo trditve smo tudi dokazali, ker smo citirali njen članek iz številke z dne 24. preteklega meseca, v katerem je na zelo zajedljiv in zelo žaljiv način pisala o sarajevskem nadškofu dr. Šariču. Podčrtali smo, da je »Hrvatska straža« sama svoje razmerje napram škofom v javnosti formulirala s temi-le besedami: »Trudili smo se braniti interese škofov brez razlike. Razume se, da smo tudi pri tem računali s tem, koliko nas kdo podpira, odnosno koliko nas kdo podkopa.« To stališče je vseskozi kristoljubno in nedostojno za odnose med katoliškim časopisom in škofom! Mi smo ugotovili, da je »Hrvatska straža« se, ko je nadškof dr. Bauer ležal na mrtvaškem odru, pisala o njem žaljivo: »V dr. Bauerjevem političnem življenju je bilo mnogo peripetij, je bilo mnogo raznih taktik, ki jih ni bilo mogoče odobravati in ki niso mogle prenesti kritike, ali on je vedno ostal pošten, vedno čestit.« Na vse to, kar smo konkretnega navedli iz pisanja same »Hrvatske straže«, pa ona molči kakor okamenela, brez moči, da bi na to odgovorila, ker vse to dejansko dokazuje našo konstatacijo, da nobeden hrvatski list ne nastopa napram škofom tako brezobzirno in s tako malo spoštovanja, kakor nastopa klerikalna »Hrvatska straža«, seveda takrat, kadar ji stališče kakoga škofa ni po godu in okusu!

Hrvatski furtimaši za fašizem

V znani protizidovski »Mladi Hrvatskije« je njen urednik kaplan dr. Vladimir Cicak objavil članek, v katerem izjavi: »Iz splošnega kaosa na vseh poljih narodnega življenja se skuša Mussolini prebiti s pomočjo sistema, znanega danes po svetu pod imenom fašizem. Po slični poti hodi tudi Adolf Hitler. Za to dvojico narodnih voditeljev stopa na Portugalskem Salazar, v Avstriji Schuschnigg, na Grškem Metak-sas. Gotovo je, da bodo za temi poedinci, ki so vse svoje sile postavili v službo svojemu narodu, prišli še drugi pri drugih narodih. Vsi ti narodni sinovi, in naj se imenujejo diktatorji ali vodje ali ministrski predsedniki, vsi ti stoje na stališču, da se morajo njihovi narodi rešiti iz kaosa, v katerem se nahajajo, in da se bodo rešili samo tako, ako se združijo vsi narodni sloji, vsi razredi in vsi stanovi v eno skupnost, četudi samo začasno, in ako v tej zajednici z združenimi silami in pod gestom »eden za vse in vsi za enega« izvelečajo narodni voz iz blata, v katero se je pogreznil, na pot, ki vodi v lepšo bodočnost. Vsi ti diktatorji, vodje in ministrski predsedniki uvidevajo potrebo, da se izločijo politične stranke... in sicer zato, ker je v nevarnosti narodna skupnost, a rešiti jo, v to je poklican ves narod ne glede na posamezne politične stranke.« — Radovedni smo, kaj poročje k temu članku dr. Maček, ki tako odločno poudarja pri vsaki priliki svoj demokracizem, saj pisec članka dr. Cicak vedno in vedno zatruje, da je zvest pristajač dr. Mačka in da vdamo stališče hrvatskemu narodnemu pokretu.

Priprave za volitve v skupščino

Srbski in hrvatski listi pišejo, da ima vlada že izdelan zakonski načrt o spremembi volilnega reda za volitve narodnih poslancev. Ko bo sprejet v narodni skupščini in v senatu državni proračun, bo vlada takoj predložila parlamentu ta svoj načrt v razpravo. Podrobnosti o tem načrtu še niso znane, eno pa je baje gotovo, da v njem še niso predvidene tajne volitve. Po izglasovanju tega zakona bo baje narodna skupščina razpuščena, nove volitve v narodno skupščino pa bi se naj vršile jeseni.

Poroka albanskega kralja odgojena

Tirana, 24. feb. br. Uradno objavljajo, da je poroka albanskega kralja Zogua z madžarsko grfico Geraldino Apponyi odgojena do konca maja, ker papež še ni dal svojega pristanka na sklenitev tega versko mešanega zakona.

Curij, 24. februarja. Beograd 10, Pariz 14.04, London 21.5925, New York 430.31, Bruselj 73.06, Milan 22.656, Amsterdam 240.80, Berlin 174.10, Dunaj 72.50, Praga 1844, Varšava 81.76, Budapešta 844

Danes premiera vesele burke

PREDSTAVE ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Usodno sorodstvo

V glavnih vlogah priljubljena kralja smeha
STAN LAUREL in OLIVER HARDY
KINO UNION, tel. 22-21

Senzacija! Senzacija!

Kot dodatek Vam pokazemo

prvi plastični film

Vse osebe izstopijo kakor živi ljudje iz filmskega platna, kar bo izvalo pravcato burje smeha

Smotrno in uspešno delo kinologov

Snoči je imel Jugoslovanski kinološki savez XIII. občni zbor

Ljubljana, 24. februarja. Snoči je odbor Jugoslovanskega kinološkega saveza (JKS) položil račune o svojem delu v preteklem poslovnem letu na svojem 13. rednem običnem zboru, ki ga je otvoril predsednik dr. Ivan Lovrenčič. Zborovalci, so soglasno sprejeli predlog, naj se pošlje vladostani in pozdravna brzojavka Nj. Vel. kraljici Mariji in predsedniku vlade dr. Stojadinoviču. JKS je pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vis. kraljeviča Andreja.

Predsednik je v svojem poročilu poudaril, da smisel za kinologijo v naši državi raste od leta do leta. Z Ljubljano, ki je dala pobudo za kinološko delo in organizacijo, sodeluje Društvo prijateljev psov v Zagrebu in Kinološki klub v Beogradu. Zagrebško društvo je poslalo na občni zbor svojega zastopnika g. Iva Sobola, beograjsko društvo pa je poslalo pozdrave in šestke ter je opravilo prihod svojega delegata ing. Stamatoviča. Kmalu bodo ustanovljena kinološka društva v Sarajevu, Somboru in Skoplju. Vse članice JKS se na svojem področju prizadevajo poglobiti smisel za kinologijo v naših plašterih. V tem pogledu je dosegel lepe uspehe Klub ljubiteljev brakov v Ljubljani. V JKS, ki je članica Mednarodne kinološke zveze v Bruslju (FIC), so organizirane sledeče kinološke jedinice: Društvo ljubiteljev pitčarjev z 206 člani, Jugoslovanski klub ljubiteljev spornih psov s 167 člani, Jugoslovanski klub jazbečarjev in terjerjev s 111 člani, Jugoslovanski klub ljubiteljev brakov z 80 člani, Društvo brakov-jazbečarjev z 68 člani, Društvo prijateljev psov v Zagrebu s 178 člani in Kinološki klub v Beogradu s 112 člani, skupaj sedem kinoloških društev z 854 člani.

Izbrano poročilo o delu zveze v l. 1937 je predčital generalni tajnik g. Teodor Drenig. JKS je v zvezi in dopisovanju z vsemi kinološkimi organizacijami, ki so v članstvu v FIC, teh je pa 25. Izbrano je bilo poročilo o mednarodnem kinološkem kongresu, ki je bil v Ljubljani v Parizu, in o glavni skupščini Mednarodne kinološke zveze dne 22. julija v Parizu. Prihodni občni zbor FIC bo 19. in 20. maja letos na Dunaju. Glavna skupščina v l. 1943 bi se mogla vršiti v Jugoslaviji. Ob priliki razstave v Parizu je bila tudi III. svetovna razstava psov. Pod pokroviteljstvom FIC je bilo lani 37 mednarodnih razstav in 49 tekem psov. Naslov mednarodnega prvaka v lepoti je doseglo 87 psov, naslov mednarodnega prvaka v storitvi (delu) pa samo en pes.

Glede kinološkega dela pri nas je bil najboljši agent Klub ljubiteljev pitčarjev. Ki je priredil 6 tekem, smotrno in uporabnostne tekme pa so priredili še Društvo brakov-jazbečarjev, Klub ljubiteljev brakov, Društvo ljubiteljev psov v Zagrebu in Kinološki klub v Beogradu. Lani so se prvič pri nas pridružile uporabnostne tekme po mednarodnih pravilih in v Beogradu je bila prva kinološka prireditelja po pravilih JKS. Lani je zveza potrdila 211 redovnikov, dolejš jih je potrjenih 918.

Psam je bilo na novo prijavitelj 9, tako da jih je zdaj skupaj 100.

V naši državi lani ni bilo razstav, pač pa so posamezni člani dosegli na mednarodnih razstavah v inozemstvu prav lepe uspehe. Nas znan kinolog Anton Schuster je bil povabljen na mednarodno razstavo psov v Gradcu kot sodnik. Uspešno je bilo delo Kluba kinologov v Beogradu, kateremu so naši kinolog pomagali pri organizaciji smotre. V Beogradu je bilo vpisanih 60 psov v Jugoslovansko rodovno knjigo. Ustanovljeno je kinološko društvo v Somboru, orožniška podoficijska šola v Kamenici, osrednja postaja za gojitev in dresuro vojaških psov v Nišu in konjeniška šola v Zemunu, vojaške jedinice, ki imajo svoje psarne so pa prošle JKS, da jim pomaga pri organizaciji kinološkega dela v smislu pravil JKS. Z zadovoljstvom je treba ugotoviti, da je pomenilo lansko leto napredek v razvoju organizacije.

Vodja rodovne knjige g. Oskar Kosler je poročal, da je v knjigi po vseh mednarodnih pravilih pravilno vpisanih 1755 psov in sicer 386 spornih psov, 566 pitčarjev, 248 jamarjev, 274 brakov, 219 brakov-jazbečarjev in 2 harvarja. K tem je treba pristeti še 60 psov, ki so bili v zadnjem času prijavitelji.

Gospodar g. Rostan je poročal, da se inventar zveze v l. 1937 ni spremenil. Blagajnik g. Ivan Zupan je poročal, da je imela blagajna 14.191 din prometa. V novem proračunu je ravno toliko rednih izdatkov in dohodkov. Računski preglednik prof. Stane Premek je izjavil, da so bile knjige in računi v vzornem redu in je predlagal razrešnico s pohvalo neumorne tajniku. Predlog je bil soglasno sprejet.

Z vzklikom je bilo nato izvoljeno dosedanje načelstvo. Predsednik je dr. Ivan Lovrenčič, podpredsednik g. Franc Urbanec, tajnik Teodor Drenig, blagajnik g. Ivan Zupan, gospodar g. Ivan Rostan, vodja rodovne knjige g. Oskar Kosler, pregledovalca računov pa prof. ing. Stane Premek in Anton Schuster. Predsednik in ostali člani načelstva so se zahvalili za ponovno izvolitev. Tople pozdrave in zahvalo je izrekel upravi zagrebški delegat g. Ivo Sobot Poudaril je, da je moralna dolžnost oblasti, da podpre pomembno delo kinologov v državi. Glede članarine so zborovalci sklenili, da ostane kakor dolejš 1000 din letno za vsako edinic. Sprejet je bil predlog g. Schusterja, da se založi tiskana rodovna in vzrejna knjiga, in predlog Društva ljubiteljev pitčarjev, naj se vodi uporabnostna knjiga za lovške pse. G. Schuster je predlagal tudi spopolnitev vzrejne registra, Klub kinologov v Beogradu pa je predlagal, naj rodovno knjigo za poanterje, ki jih je najvč v Beogradu, vodi kinološka edinic v Beogradu. Oba predloga sta bila sprejeta. Spomladi bo zveza priredila razstavo psov na veselju v Ljubljani pod predsedstvom g. Franc Urbanc. Jeseni pa na veselju smotrno psov. Na mednarodni razstavi psov na Dunaju v maju bosta zvezo zastopala tajnik Drenig in podpredsednik Urbanec.

Je pri dvojnem umoru razen Bevardija in njega sodeloval še neki tretji moški, čigar imena prvotno ni hotel izdati. Po daljšem oklevanju je končno le izdal ime dotičnega moškega ki sedi že od ponedelka v tukajšnjih policijskih zaporih. Je to 42letni delavec Blaž Sega iz Zgornjega Radvanja, stanujoč v bližini Bevardijevega doma. Sega so namreč aretirali v ponedeljek, ker je na sobotni razpravi 19. t. m. grozil pokojnemu Dolničarju, da mu bo že dal pošteno lekcijsko. Tudi je bil Sega glavni med delavci, ki je forsiral tožbo proti stavbni tvrdki Tönnies glede odškodninskih zahtev. Po izpovedbi Sajtegla snoči je bil ravno Sega tisti, ki je njeega in Bevardija nahajškal, da bi umorila Dolničarja, češ, da je krivo pričal nakaž sta tudi oha pristala.

O zločinu je Sajtegl povedal naslednje podrobnosti: Njeega in Bevardija je Sega čakal pri bivši kadetnici, sedaj vojašnici kralja Petra. Vsi trije so šli nato proti Gornjemu Radvanju. Tam je šel Bevardi domov in prinesel sekiro. Ravno tako tudi Sega, ki stanuje v bližini Bevardijevega. Skupno so se nato podali v Ho-tevevo goslinjo in čakali, kdaj se bo pojavil Dolničar. Kmalu nato je res prišel Dolničar z Gorupovo v gostilno. Ko se je v spremeljevalku odpravil iz gostilne, so mu vsi trije sledili do bližnje Sv. Boļenke, kjer so ju dohtrili. Najprvo je pokojnega Dolničarja, kakor pravi Sajtegl, napadel Bevardi s sekiro. Dolničar se je po udarcu na glavi zgrudil, dočim je Gorupova zbežala. Sega je teklen za njo in pobil tudi njo s sekiro na tla, nakaž je Bevardi prizadel ženski, ki je ležala na tleh, več udarcev s sekiro Sajtegel sam je bil na straži. Ko sta obležala Dolničar in spremeljevalka so ju zaveleli na mesto, kjer sta bila naidena. Nato so pretaknili oha nahrbtnika. Jevstvine so na licu mesta pojedli, vse ostale predmete-smučarsko opravo, pižamo itd. pa so porušili v njen nahrbtnik. Sega je nato, obema sezul bežilje ter jih tudi spravil v nahrbtnik. Nato je pregovarjal Sajtegla in Bevardija, naj trupla popolnoma sčeta. Oha sta se že spravila na delo a sta zaslišala neke korake, nakaž so zbežali.

Izpovedbe Sajtegla bi se v glavnem strinjale z dosedanjimi preskavo. Da so po krivem zločinu res jedli, dokazuje nahrbtnik, ki so ga našli okoli 200 korakov proč od trupel. Vse ostale predmete so nato spravili na skritem mestu. Bevardi, ki je bil ranjen na nogi, rano mu je prizadeval v samoohrambi Dolničar. Se je po vrnitvi domov posluževal smučarskih palic pokojnega Dolničarja. Smučti obeh žrtvev in nahrbtnik z ostalimi predmeti so zločinci zakopali v svinjskem hlevu pri Bevardiju pod podom Davi ob 4. se je podala na Bevardijevo dom v Gornjem Radvanju 72 komisija, kjer so res našli omenjene predmete zakopane.

Osumljenega Sega so danes na policiji zasliševali in ga soočili najprvo s Sajteglom, vendar pa je vztrajal pri prvotnem zagovoru, da pri umoru ni sodeloval. Priznal pa je, da je bil s Sajteglom in Bevardijem skupaj a ni še z njima k Sv. Boļenki. Zašel pa je pri tem v takšna protislovja, da je oblast prepričana, da je vse resnično, kar je izpovedal Sajtegl.

no skrbel. Krmelj je bil v 60. letu in je njegova tragična smrt vzbudila splošno sočustvanje s prizadetimi.

Jubilej uglednega sokolskega delavca

Jesenice, 24. februarja. Danes praznuje g. Sušnik Matija, uradnik KID na Jesenicah kar tri pomembne prireditelje: svoji imendan, 50-letni življenjski jubilej in srebrno poroko.

Naš jubilar je eden najbolj vidnih in poštovanih sokolskih delavcev na Gorenjskem. Z od leta 1905 je član jeseniškega Sokola. Bil je njegov večletni vaditelj, načelnik in podstarešina. Vsa leta po vojni na deluje še kot član gorenjske župne uprave in tehnične odbora Polnih 30 let je z vso vneto težavo sokolske vrste, iz katerih so izšli najboljši gorenjski telovadci. Prepotoval je doberšen del Srednje Evrope. Pot ga je zanesla v velike industrijske revirje v Avstriji, Nemčiji in Češkoslovaški.

Ob prevratu se je vrnil v domovino. Ko so v zimi l. 1918 do 1919 divjali boji na Koroskem je zbral močno sokolsko četo, ki je v najhujši zimi stražila prehode na Karavankah. Ob nesrečnem koroškem plebiscitu je vodil številne Sokole na najbolj izpostavljen mestu okrog Celovca, da so tamošnjim našim volilem dali svojo moralno podporo in pomoč.

Jubilant se je že od mladih let sem uspešno udejstvoval v političnih, kulturnih in stanovskih društvih in organizacijah. Zdal je podpredsednik društva namščencev KID. Bil je tudi občinski odbornik. Kot načelnik občinskega socialnega oddelka je v letih nauhuše do-podarske krize uspešno vodil posla tega resora in je marsikomu pomagal iz najhujše stiske.

Naš jubilar je že dolgo vrsto let soodružen udejstvoval v političnih, kulturnih in stanovskih listov. Njegov članki so varen izraz njegovega krepkega značaja, točnosti, resnice, socialnega čuta in ljubezni do narave.

To je skromna slička iz življenja moža, ki je kot novinar, Sokol in človekoljub vliki delal Njezovo doedanje življenje je bilo en sam dolg delavnik in malokdaj praznik.

Želimo vrlomu nacionalnemu delavcu, da bi ostal bil in zdrav še dolgo vrsto let!

Župan Križnar oproščen

Ljubljana, 24. februarja. Včeraj se je pred malim senatom, ki mu je bil predsednik sodnik okrožnega sodišča Ivan Brelih, zagovarjal župan v Strazišču pri Kranju, g. Anton Križnar. Na položaj ovadbe banke uprave po reviziji poslovanja v občinski pisarni je Križnarja državno tožilstvo obtožilo utajaj občinske imovine in potvorbe uradnih listin. Obtožbo je zastopal namestnik državnega tožilca g. Branko Goslar, zagovarjal je Križnarja dr. Marjan Zajec.

Obtožnica je trdila, da je revizija banke uprave, ki sta jo opravila revizorja Franc Selan in Stanko Rotar, ugotovila primanjkljaj, za katero naj bi odgovarjal Križnar, ki je županov v Strazišču v letih 1933 do 1935. V svojem zagovoru je župan Križnar vztrajal pri prvotni izpovedi, da si ni prilastil niti nare občinskega denarja, temveč je celo vso denar zalagal za občino, kadar je bila občinska blagajna prazna. Od točke do točke je pojasnil nastanek vseh postavk v poslovnih knjigah, dostupil pa je možnost, da so bile knjige morda premalo skrbno vodene, ker je bil z delom sam preobremenjen, posebno od aprila l. 1934., ko je odšel iz službe občinski tajnik Baželj. Revizorja sta izjavila, da je bilo poslovanje preveč domače, ugotovila sta pa tudi vknjižbe v znesku 11 tisoč din, ki so bile vknjižene v škodo župana Križnarja. Številne priče so izjavile, da je Križnar na glasu poštenjaka in je izkijučeno, da bi si nakleptomu prilastil občinski denar, kakor se mu očitaj, saj ima sam lepo premoženje. Po kratkem posvetovanju je senat oprostil župana krivde in kazni, ker se je sodišče prepričalo, da ni dokazov, da bi zagrešil očitana mu kazniva dejanja.

Vlom

Retče, 23. februarja. Trгоvec Demšar od Kopačeve tvrde sveč iz Ljubljane in njegov prijatelj, vpo-kojeni učitelj g. Vinko Gregorič sta prišla v nedeljo na Godešič. Hotela sta v Demšarjevo vilo, prijazno weekend stavbo blizu vasi. Izletnika pa še nista bila v hiši, ko ju je opozoril železniški čuvaj Vrbcine, da se mu dozdeva, da pri hiši nekaj ni v redu. Mož je imel prav kajti ko sta stopila Ljubljancana v vilo sta takoj opazila, da je bilo vplomjeno v njo. Kar je bilo kolidaj vrednega — vse je izginilo. Demšarju so ukradli vlomilci precej vina v steklenih, mesa, pribor, oedeje, raznovrstno steklenino, porcelan, jedila itd., tako, da so mu povzročili okrog 10.000 din škode.

Ker je bil nekaj dni prej zapadel sneg, niso mogli zunaj najti sledov v hiši pa je bilo vse pohojeno. Kdaj je bilo vplomjeno se točno niti ne ve. Weekend namreč nima nikakega varuha, tudi psa ne. Morda je vprav to opogumilo tatove, da so se poslužili Demšarjeve zaloge. Lastnik je zavarovan.

Smrtna nesreča v mlinu

Retče, 23. februarja. Prejšnji teden so pokopali v Retčah daleč po škofojeloškem okolišu znanega posestnika in mlinarja Franceta Krmelja, ki je umrl nenadno, zelo žalostne smrti. Gospodar je šel popoldne v mlin na delo. Treba je bilo pogrnati vreteno namešeno pri vhodnih vratih ob zidu. Krmelj je stopil na vreteno — morda se je hotela sneti veriga — a v istem hipu je že pričel delovati mehanizem. Vreteno se je zasukalo in preden si je mogel nesrečnež pomagati, ga je z potegnilo s seboj. Krmelja je z vso silo stisnilo k zidu, potem pa ga je potegnilo pod vreteno kjer je težko poskočoval obležal pod vretenom v žlebu.

16-letni sin Anton je takoj zasluhlil v podrovanju kolesta nekaj hudega. Skočil je v mlin pogledat kaj se dogaja. Očeta je našel nezavestnega pod vretenom šel je poklicat domače. Krmelja so težko spravili iz nevarnega položaja. Obiti so celo morali nekaj less. Ponesrečenec so nomačali nekateri so vedeli in znali — a vse zaman. Čez eno uro je nedolga smrtina pokopana. Krmelja je stilo prvi knš, a rolače vreteno so mu pripadale hude pso-kodne na glavi. Kako je prišlo do take grozne nesreče, bi seveda težko vedel, ne-vedati je policijci sam Krmelj zapisal poleg šne 9 otrok, ki so deloma že zasnočeni. Oč je za številno družino vzor-

Dve žrtvi krvavega maščevanja

Pri Sv. Boļenku sta bila zavratno umorjena stavbni tehnik Stane Dolničar in njegova prijateljica Milka Gorupova

Maribor, 23. februarja. Ves Maribor je še vedno pod vtisom strašnega zločina, ki je zahteval dve mladi življenji. Zavratna morila, ki sta večeraj priznala svoj zločin, sta umorila stavbnega tehnika Staneta Dolničarja in njegovo prijateljico Milko Gorupovo iz maščevanja.

V nedeljo popoldne je s poročil Ludvik Šetina, oskrbnik od Sv. Boļenka, da je našel njegov hlapec v gozdu pri Sv. Boļenku mrtvega moškega in žensko. Studeški orožniki so začeli takoj raziskovati dvojni umor in po sledovih v snegu so ugotovili, da je bilo pri zločinu udeleženih več ljudi. Kazalo je, da se je na kraju zločina bil boj na življenje in smrt. Zločinci so odvlekli obe trupli, ki sta bili strasno razmesarjeni, okrog 30 m od poti. Zdravniška preiskava je ugotovila, da sta bila Dolničar in Gorupova pobita s sekiro. Dolničar je dobil 12 udarcev s sekiro skupno z urezi, Gorupova je pa dobila 24 ran. Morila sta očitno povsem pobesnela, ko sta napadla svoji žrtvi.

Zločinca sta bila kmalu odkrita. Posebno zanimivo je, da se je morilec Ivan Bevardi sam javil na policijski stražnici, kjer je pripravedoval čudno zgodbo. Bevardi je star šele 20 let, po poklicu je pleskarski pomočnik. Pripovedoval je, da sta ga v nedeljo zvečer pri Sv. Boļenku napadla dva mlajša moška. Eden izmed njiju ga je poprosil za vzglavico. Ko jih je dobil, je pristopil k Bevardiju ter ga nenadno sunil z nožem v nogo. Bevardi se je prestrašil ter zbežal. Na policiji so opazili, da je curkajla Bevardiju kri iz čevljev. Prepeljali so ga v bolnico kjer so ga zaslišali studenški orožniki. Pri zaslišanju se je Bevardi zapletel v protislovja in orožniki so ugotovili da ima Bevardi lase, kakršne so našli pri obdukciji za nohti Gorupove. Bevardi je tedaj brez oklevanja priznal, da je sodeloval pri umoru, a dejal je, da je Dolničarja in Gorupovo umoril njegov tovariš,

prav tako 20-letni delavec Ivan Sajteglj. Priznal je tudi, da je bila sekira, morilno orodje, njegova.

Včeraj dopoldne sta bila Bevardi in Sajteglj soočena na policiji in Sajteglj je priznal zločin. Izpovedal je, da sta z Bevardijem sklenila že pri sodni razpravi, da je Dolničar nastopil kot priča proti delavcem, ki so tožili podjetje zaradi odpušča iz službe, da bosta umorila Dolničarja. Vedela sta, da Dolničar zahaja ob sobotah na izlete v okolico. Zadnji sobota sta ga zasledovala. Bevardi se je oborožil s sekiro, nakaž sta odšla s Sajtegljem na prežo. Pri napadu se je Dolničar krepko otepal morilec ter se branil z nožem. Bevardija je sunil dvakrat. Končno sta ga pa morilca pobila na tla. Gorupove v začetku nista nameravala umoriti, pozneje sta se pa zbal, da bi ju ne prepoznala ter sta napadla še njo. Oba žrtvama sta pobrala denar, nahrbtnika in smučti, zato so v začetku domnevali, da gre za roparski umor.

Milka Gorupova je bila doma iz Sežane. Pred 6 leti je nastopila magistratno službo v Mariboru. Stane Dolničar se je rodil l. 1912 v Kamni gorici pri Dolnicah v šentviški okolici. Njezovo očje je stavbni vodja pri tvrdki Dukič Stane je nastopil službo pri Tönniesu l. 1926, začasne čase je pa bil stavbni vodja v Mariboru pri stavbnih delih tekstilne tovarne Doctor & drug.

Še enega so prijeli

Maribor, 24. februarja. Zdi se, da se sedaj grozoviti umor v Sv. Boļenku pri Mariboru povsem razjasnen. Danes so se vrtila na policiji zaključna zasliševanja in je bila pred policijskim slopjem ves čas zbrana velika množica ljudi.

Snočnje zasliševanje v tukajšnjih policijskih zaporih je prineslo popolno razjasnje-nje zločina. Sajteglj je namreč priznal, če

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Četrtek, 24. februarja katoličani: Matija, Bogdan

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matice: Ešnapurski tiger

Kino Sloga: Beli volk

Kino Union: Usodno sorodstvo

Pravoslavno cerkveno pevsko društvo: ustanovni občni zbor ob 20. v restavraciji »Zvezda«

Predavanje g. Angele Vode: »Vzroki propadanja družine« ob 20. na šentjakovski šoli.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Ispod sira

Po najnovejši definiciji je pravo ime na pravem mestu psovka. Doslej je bila psovka zaničljivo ime, če si n. pr. človeka krstili s kakšnim živalskim imenom, bodisi z oslom ali prašičem. Nihče pa ni trdil, da je psovka, če si rekel kravi krava, piščku bes, piščku lonec, politiku politik.

Veljala je pač še siara logika, da bi bila psovka, če bi n. pr. anarhistu rekli, da je konservativec, mačku da je pes, ... Nekaterih imen kratkomo ljudi niso mogli mešati in želje je bilo zelje, žganci pa žganci. Tedaj so bili ljudje tudi ponosni na to, kar so pač bili. Anarhist se je ponasal, da je anarhist.

Dandanes je seveda marsikaj drugače. Ljudje menda niso več ponosni na svoje

Psovka bi bila, če bi klical Janeza Janez, Uršo pa Urša. To si moramo zapomniti, kajti včasih nanese prilika, da je treba ljudi, reči ali živali imenovati z njihovimi imeni. Odslej bomo morali namreč govoriti in pisati tako: — Ongava onga se je ločila od ongavi ongovangov in ongavi onga so ongavili...

Matija in njegova koncesija

Ljubljana, 24. februarja. Sveti Matija ima prastaro koncesijo za izdelovanje, odnosno razbijanje ledu. Tudi letos mu je najbrž ne niso vzele, čeprav ne vemo, kakšen davkoplačevalec je. Zato ljudje pričakujejo danes kakršenkoli vremenski dogodek. Stari vremenski rek, ki velja za današnji dan, se vselej uresniči, ker je zelo podoben tistemu: Če ne bo lepo vreme, bo grdo.

V vseh dobah, tudi tedaj, ko še ni bilo politike, so se ljudje najbolj zanimali za vreme. Novinarji morajo celo priznati, da tudi dandanes Ljubljancini raje ogledujejo vremensko hišico v Zvezdi kakor čitajo časopisje. V resnici pa ni posebne razlike med časopisjem in barometrom, kajti barometer (tisti ki sam piše), vselej sproti popravilja, kar je napisal prof. Spreminjajo se pa tudi časi, ne le vreme; v Zvezdi smo dobili novo vremensko postajo. To je v resnici javno poslopje v Ljubljani in pred javnimi poslopji moramo imeti spoštovanje. Če zaradi arhitekture. Ne moremo reči, koliko arhitektov je sodelovalo pri ustvaritvi novega vremenskega paviljonca. Ni res, da bi ne imeli prvotne vrste arhitekta, pač pa je res, da gre za arhitektonsko umetnino.

Ker je torej danes Matija, si dovolj-jemo omeniti novo vremensko hišico. Opisati bi bilo treba podrobno vse njene detajle. Sicer smo si jo že vsi dobro ogledali, vendar marsičesa nismo smeli niti videti. Ne smemo reči, da je res, da se arhitekti niso posvetovali a strokovnjakom, kakšno omarico naj nariše za instrumente. Kaj se pa takšni strokovnjaki, ki samo instalirajo instrumente, razumejo na arhitekturno? Zdalj so se celo lahko prepričali, da omarica kljub vsemu stoji, čeprav se nekoliko tresne, ker je tako visoka, ko jo odprajo. Instrumentom ap moramo tudi privoščiti od časa do časa nekoliko masaže. Strokovnjaki se naj tudi ugriznejo v jezik zaradi tistih ročic za žarnice. Ročice so patentne: če hočeš odpreti vrata vitrine, je treba ročico potisniti navzgor, da ni karambola. To je potrebno v interesu ljubljanske arhitekture. Upati moramo, da ponončniki ne bodo za zabavo potrgali ročic, vsaj ne že danes, ker še ni pritrjenih žarnic.

Neuradno društvo starih Ljubljancano se pritožuje, da ne razumejo duhovitosti novih instrumentov. Zele si, da bi kdo organiziral poljudna predavanja pred vremensko hišico ter jih uvedel v skrivnosti novih instrumentov. Dopoldne so Ljubljancani ugibali pred vremensko hišico kaj bo ukrenil Matija. Posebne komplikacije so nastale baje zaradi tega, ker sta se danes srečala Matija in debeli četrtek. Kaže, da se instrumenti niso zmenili za datum in obetajo nam še lepo vreme, čeprav bi moralo najpozneje jutri nastopiti vsaj južno vreme.

Prvi plastični film v Ljubljani

Danes v kinu Unionu! Kako ga gledamo in kaj bomo videli?

Pri vseh predstavah v kinu Unionu bo danes in jutri predvajal kot dodatek prvi plastični film, film treh dimenzij. O tem filmu tako zvanem filmu bodočnosti se mnogo piše in govori. Danes se bo občinstvo prepričalo, kako daleč je tehnika napredovala na tem polju.

Kako ga gledamo? Dobili boste posebna očala, katera morate držati pred očmi tako, da bo zeleno polje pred levim, rdeče polje pred desnim očesom.

In kaj boste videli? Mrzel pot vas bo obliil ko bo nekdo s puško nameril na Vas ter ustrelil v sredo med gledalce, drveči auto pa se bo zaletel naravnost v dvorano, nekdo vam bo s sifonom briznil v obraz, dama na gugalnici bo s svojno nogo vsak hta zalela ob vašo glavo itd. Skratka imeli boste dojem kakor da se vse, kar vidite na platnu, godi sredi dvorane.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo že za pol stoletja!

DNEVNE VESTI

Važno za poklicne soferje. Zveza soferjev v dravski banovini je naslovila na bansko upravo v zadevi banovinske takse na soferse izkaznice vloge in dobila naslednji odlok: Na prošnjo z dne 7. februarja 1938. št. 262 vam kr. banska uprava sporoča, da bo pri odmeri banovinske takse na vozniške izkaznice priznala ugodnost, ki jo v tem pogledu uživajo poklicni vozači, tudi vsem onim osebam, za katere bo ugotovila, da so kot pomočniki ali mehničari zaposleni v avtomobilskih delavnicah, ali so v tem svojstvu ostali brez službe. Prošnjo, da bi se ta ugodnost priznala tudi vsem ostalim vozačem, pa kr. banska uprava ne more ugoditi, ker se je ugotovilo, da so nekateri poklicni vozači svoj poklic menjali in jih njihov sedanjí poklic nikakor ne upravičuje do znane banovinske takse. Pripominja pa se, da ima po pravilniku o banovinskem proračunu edino kr. banska uprava pravico odločati, koga je smatrati poklicnim vozačem. Zaradi tega se morajo vsi oni vozači, ki se hočejo poslužiti ugodnosti, ki jo pri plačilu banovinske takse na vozniško izkaznico uživajo poklicni vozači, obrniti s posebno prošnjo na kr. bansko upravo. Te prošnje so zavezane banovinski tako 10 dni.

Zasedavani ponarejalci. Uprava Beograda je sporočila policijski upravi v Ljubljani, da je pobežnik nekam proti severni meji nevaren ponarejalac dokumentov Branko Miličič, rojen l. 1907 v Kistanju, v okraju Benkovac. Miličič zaseduje zaradi tatvine denarja na železniški postaji v Rumi. Fant je bil gojenec v pravoslavnem bogoslovju, rad se izdaja za študenta in se predstavlja pod tujimi imeni kakor: Branko Podunavac, Peter Bukovinski, Radič Ognjan, Djordje Maksimović itd.

KINO SLOGA, tel. 27-30 SAMO SE DANES velenapeti film iz življenja zlatokopov na severni Aljaski BELI VOLK JUTRI PREMIERA vefilma o lepoti naše dalmatinske rivijere Princessa koral Ita Rina Svetislav Petrović

Iz Ljubljane

Matija Kodela na Viču 60 letnik. Danes praznuje 60 letnico rojstva in svoj god g. Matija Kodela, posestnik in trgovec z Viča. Jubilant je bil rojen l. 1878 v Budanjah pri Vipavi na Notranjskem ter je prišel že v zgodnji mladosti na Vič, kjer se je v družbi s svojim pokojnim bratom lotil trgovine s konji, ki jo vodi še danes. Leta 1901 se je poročil s svojo ženo, roj. Avman, s katero sta vzgojila 10 otrok, 6 hčera in 4 sinove, ki so deloma poročeni in v službah, najmlajša pa se v šoli G. Kodela se je ves čas svojega bivanja udeleževal v naprednih vrstah, je član Sokolskega društva Ljubljana-Vič, katerega vedno podpira, njegovi otroci pa se aktivno udeležujejo v sokolskih vrstah. Dokler je bila vsilka občina še samostojna, je deloval vsiljavenec tudi v viškem občinskem svetu, v katerega je bil ponovno voljen na programu vsike napredne stranke. Jubilantu iskreno čestitamo in želimo, da užije še mnogo srečnih let v krogu svoje družine!

Nova žrtve Tutenkamna. Pri razkopavanju Tutenkamne piramide so našli različna oblačila starih Egipčanov, med njimi tudi maske za mumije. Član znanstvene ekspedicije gospod Pusi si je v šali nadel tako masko in je na mestu umrl. Truplo so balzamirali in bo pokopan kot mumija. Njegov pokop bo v tork 1. marca zvečer v Narodnem domu na maskeradi Ljubljanskega Sokola »Pod tropskim soncem. V počastitev spomina gospoda Pusa pridite v obleki, dostojni in primerni njegovemu vrednemu znatju. Na zapustnikovo izrečno oporočo želijo, naj bo na njegovem pogrebu vse izredno veselo. Zato je pograbi odbor najel kar dve godbi in za veselo pogrebce pripravil tudi primerna okrepčila.

Zaključni izlet prvega dela turnih smučskih tečajev Zveze za tujski promet v Ljubljani, bo na pustno nedeljo 27. t. m. pod devizo: »Neznano kam — v belo opojnost. Cena izleta je din 68. Prijave sprejema do jutri popoldan do 16. ure biljetarna Putnik, Tyrševa c. 5. Odhod bo ob 6. uri zjutraj izprad nebotičnika.

Molnarjevo veseligr »Njena Velika ljubezen«. Slinger letošnje sezone, ponove sentjakobčan na pustno soboto ob 20.15. Ta lepa, topila in pristrana zgodba osvaja in navdušuje občinstvo s svojo vedro vsebino, duhovitostjo in finim humorjem, tako da so si mnogi že večkrat ogledali to zabavno veseligr. V nedeljo 27. t. m. se igra vzpričo ob 15.15 kot popoldanska predstava. Kdor hoče preživeti pustno soboto v veseljem razpoloženju, naj poseti predstavo. To sta poslednji vzpričrtvi te izvrstne veseligr.

Podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva na Viču priredi danes ob 19. uri v šolski telovadnici strokovno predavanje. Predava ga. Ključenko o vzgoji dajl. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike.

Gožeždalo se pravi tistemu, ki bo delal to, kar bo delal Današ na »Bohemske» večerje gledaliških igralcev, ki bo pri Mikličiu na pustni tork 1. marca. Za zabavo in smeh bodo poskrbeli naši pevci in igralci. Obleka poljubna. Vstopnice v predprodaji pri operni blagajni.

Pridite in pogledite, ne boste obžalovali! Letošnja maskarada Sokola I na Taboru, z geslom »Kurentova vesela noč, bo prkosila po pestrosti opreme dvoranve vse dosedanjí! Dostojne maske dobrodošle!

Manjša vsota denarja se je našla. Dobí se: Rožna dolina, cesta X, štev. 29.

Požar na carinarnici. Danes ponoči je bila obveščena gasilska postaja v Meslinem domu, da je nastal v poslopju glavne carinarnice na Viharjevi cesti nevaren požar. Gasilci so nemudoma odhiteli te z orodnim avtom in zvedli, da gori omara z raznimi akti v prvem nadstropju, kjer je tudi glavna blagajna. Gasilci so bili prisiljeni počakati do prihoda glavne gasiljskega, naker šele so smeli v sobo. Požar so gasili dobre pol ure. Omara z akti je popolnoma zgorela. Kako je nastal požar, še ni ugotovljeno.

Izgubil se je srebrni uhan z obeskom od Starega trga do magistrata. Najditelj naj ga odda proti nagradi pri vratarju Narodne tiskarne.

Iz Celja

Celjski šahovski klub je izvolil na svojem rednem občnem zboru v novi odbor sedeče gg.: dr. Josipa Cerina za predsednika, dr. Jožeta Juharta za podpredsednika, Timeta Kocmurja za tajnika, inž. Islerena Pipuša za blagajnika, Boga Rabezja za zapisničarja ter inž. Srečka Sajovca, Josipa Grašarja in Mirka Fajsa za odbornike.

Celjski bolnici sta umrli v tork 50letni železniški kijučavničar Karel Gradner iz Celja in 63letna prevzibatkarica Marija Novakova iz Lešja pri Amarju pri Lešjah.

Fredupovski glasnik večer Sokolskega društva Celje-matica se bo pričel drevi ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Spored je zelo pester in zanimiv. Nacionalno občinstvo je vabljeno, da se udeleži večera v čim večjem številu.

Dve prijateljici tajne lastnice. Celjska policija je aretirala svojo staro znamko, 23letno delavko Frido R. iz šmarčnega v Rožni dolini, ki je najno osumnjena, da je ukrašla v tork šuni trgovskega poštaka Otgi R. v Celju iz njenega stanovanja dve pernici v vrednosti 300 din. Aretranko so videli v kritičnem času pri omenjenem stanovanju. V ponedeljek je celjska policija aretirala 22letno osumnjenko Anico N., ki je služila 14 dni pri neki celjski gostilničarki in ji v tem času izkaznila za 500 din perila in 700 din vredno slatno veržlico ter poleg tega tudi poverljivo denar, ki ga ji je dala gospodinja vsak dan za mletko. Obe aretranki so toročili sodišču.

Iz Maribora

Zastupila se je. V mariborsko bolnico so večerj pripeljali 17-letno delavko Vero S. s Pobrežja, ki je v samomirilem namenu izplila precej octove kisline. Vzrok dejanja je nesretna ljubezen.

Gledališka. Prihodnja vzpričrtve opere »Trubadur« bo v soboto 25. t. m. za red A. — Premiera poljske »Firme« je predvidena za nedeljo zvečer. »Firma« — zabavna novost za Maribor — je drugod doživela simpatičen sprejem, posebno zanimanje pa v trgovskih in sploh gospodarskih krogih.

Davčne uprave. Dne 15. t. m. je potekel skrajni rok za plačilo l. četrtletnega obroka zgradbarine, pridobnine, davka na poslovni promet in luksuz, rentnine, davka na neozdrnjene osebe, družbenega davka, vojnice in posebnega davčnega dodatka na skupni bruto promet.

Državno tožilstvo. Predstojnik mariborskega državnega tožilstva g. dr. Zorjan je naredil operacijo odpotovanja v Ljubljano. V zvezi odtodnosti ga zastopa državni tožilec g. Sever.

Šesta žrtev železniške nesreče

Zidani most, 23. februarja. Večraj smo poročali, da so se v petih dneh pripetile tri železniške nesreče, od katerih sta bili dve smrtni. V nedeljo zvečer je povozilo 16letnega mizarskega vajenca Cigoleta Franca iz Pleš, katerega so večerj pokopali na loškem pokopališču. V ponedeljek je zalogovnik osebne gasila proti Celju s tako silo udaril 50letnega zavirača Franca Jančiča iz Maribora po glavi, da mu je isto razbil in zlomil tilnik, na kar je med vožnjo do Rimskih toplic izdihnil. Pokopali so ga na odredbo njegove žene v Mariboru.

Večerj popoldne pa so premikali premikali železniške vozove s postajno ranžirno lokomotivo. Premikali Zerjav, ki je zjutraj prišel še zdrav in vesel v službo, je skušal, kakor običajno, speti skupaj dva vozova, ki ju je spremljala postajna ranžirna lokomotiva. Pri tem pa je ravnal tako nesrečno, da je prišel z ramo in gornjo laktjo roke do kometke med odbijača, ki sta mu roko skoraj popolnoma zdrobila. Na obupen krik so prihiteli tovariši in dvignili nesrečnega Zerjavo izpod odbijačev ter ga naložili na nosilnico in odprnili v brzozvočno šraubo. S popoldanskim vlakom so ga odpeljali v celjsko bolnico.

Ponesrečeni Zerjav je star šele 24 let, doma je z Gorenjskega. Na Zidanem mostu je služboval komaj eno leto. Stanoval je v gostilni Kos v Majlandu ter je med tovariši kakor domačini splošno priljubljen. Zelimo mu, da bi čim prej okreval.

Po Zidanem mostu pa se je danes raznesla govorica, da je osebni vlak povozil v Zagrebu nekoga postojnega delavca, na Pragerskem pa nekoga prometnika, kar bi pomenilo, da je to že šesta žrtev železniške nesreče v petih dneh.

ŠAH

Ljubljanskega šahovskega kluba. V brzozturizmu za prvenstvo januarja je zmagal Sorli. Prvaka za februar pa bo dal današnji brzozturizir. Pričetek ob 20. uri. Vabljeni vsi člani LSK.

Iz Kranja

Maskarada »Pariska noč« na pustno soboto ob 20. uri v Narodnem domu. Dekoracija: Milonska Veneta, mljše — Paris 38 — likovnih umetnikov. Volitve Miss Paris.

MALI OGLASI Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1, davek posebej.

Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglašje ne priznamo.

RAZNO Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši mesek 8 Din

Vsude ogromne zaloge »Hubertov« plaščev, zimskih sukenj, obteč, perila l.t.d. ODPRODAJAMO VSA OBLAČILA s 15 do 20% popustom.

PRESEKE LJUBLJANA, Sv Petra c. 14

50 PAR ENTLANJE auzuriranje, vezenje zaveš, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloge perja po 675 din.

7. Julijana, Gospodetska cesta 12.

S P O R T Skakalne tekme v Planici 13. marca

Ljubljana, 24. februarja. JZSS ima že zdaj s svojim celotnim aparatom polne roke dela s pripravami za organizacijo savezne prvenstva v skokih dne 13. marca v Planici. Kakor znano, bo prvenstvo združeno z mednarodno prireditvijo, dočim bo od naših nastopilo nad 20 najboljših skakačev, katerih večina je širšemu občinstvu manj znana. S sportnega vidika je vseokrog razveseljivo, da bo savez lahko dovolil nastop tlikim novim, dobrim in celo prav dobrim skakačem, ki so jih klubi vzgojili na savezno pobudo v razmeroma kratkem času. 13. marca, ko v dolini brkone ne bo več sledu o snegu, bo v Planici, če vedno odeti v belo odejo, velik skakalni praznik.

Seveda bo ta tekma ena naših letošnjih največjih prireditvev. Savez je poskrbel, da bo lahko tekmi prisostvovalo čim več gledalcev. V Planico bosta vozila najmanj dva posebna vlaka, dočim bodo posetniki iz Maribora, Celja, Zagreba, Sušaka, Beograda in drugih krajev morali potovati z rednimi vlaki. Do Ljubljane bodo imeli polovnično vozilno, naprej pa priključek na posebne vlake. Vstopnice se bodo dobile

že v predprodaji in sicer znatno ceneje. Kdor bo predprodajo zamudil, si bo vstopnico lahko nabavil v vlak, vendar bo nekoliko dražja, dočim bodo v Planici sami prodajali vstopnice na dan tekme brez popusta. Najcenejše bo za onega, ki bo potoval s posebnim vlakom.

V svrhu propagande bo imela šolska mladina (osnovnih in srednjih šol) brezplačen dostop k prireditvi, vendar le, če se prijavi pravočasno v skupinah pod vodstvom učitelja ali profesorja. Prijave, kjer mora biti navedeno število učencev in ime učitelja, bo sprejemal edino savez. Za take skupine bodo napravili pri skakalnici poseben dohod. Glede potovanja v Planico je določeno, da bodo morali vsi, ki imajo na železnici kakršenkoli popust, uporabljati le redne vlake in je zato priporočljivo, da si vsi ti nabavijo vstopnice že v predprodaji. Prostor okoli skakalnice bo zaprt in dostop brez vstopnice nemogoč. Za motorna vozila bo poseben prostor za parkiranje, za ureditev cest pa bo poskrbel Avto-klub.

Danes so bili v nekaterih izložbah še prvi lepaki za Planico.

Danes se prično tekme v Lahtiju

Ljubljana, 24. februarja. V Lahtiju je že nekaj dni kakor v panju, vsi prijavitelji tekmovalci že več dni pridno trenirajo na progi in se z njo seznanjajo. Zanimanje je ogromno. Železniška uprava je določila dnevno 14 posebnih vlakov. Priglasilo se je nad 200 časopisnih poročevalcev iz inozemstva, domačih pa bo tudi najmanj toliko. Tudi tekmovalcev je prijavičelnih zelo mnogo. Norvežani sami so za 18 km prijavili nič manj kakor 17 tekmovalcev, Švedi pa za smučarski maraton 16. Vreme je odlično in kakor naročeno za svetovno prvenstvo ali kakor gas Finci imenujejo »Hiihdonnaailmanmestaruuskilpailut« — malo dolga beseda in za nas neizgovorljiva, toda Finci že vedo, da je tako prav.

Finci so se za tekmovalce odlično pripravili. Največ skrbí jim je prizadejala sestava stafeta 4x10 km. Trening je vodil znani Veli Saarinen. Na podlagi rezultatov izbirne tekme je določil Karpinen, Kurikkalo, Lauronena in Pitkänena. Ti bodo skušali ponoviti uspeh v Garmischu. Znamenitiga Jalkanena bodo postavili brkone na 18 km, svetovni prvak v maratONU Pekka Niemi in Sulo Nurmela pa bosta nastopila na 50 km.

Odlično so se pripravili tudi Švedi, ki so na zadnjih tekmah presenetili z izrednimi rezultati. Njihov najboljši je Herbert Nenzen. Na švedskem prvenstvu je zmagal na 50 km v 3:34:03, na 80 km je bil tretji, na 15 km deveti in član zmagovite stafete na 3x10 km. Ta mož je torej zdržal 105 km in je švedška nada za maraton. Razen njega so določili še Englund, Vicklund in Bergströma, torej prvo trojico iz Garmischa. Razen teh so prijavičelní še favoriti za 18 km Larsson, Matsbo, Dahlquist in še druga znaná imena. Švedi pričakujejo v maratonu najostrejše borbo med trojicama Nenzen, Vicklund, Englund na eni in Niemi, Nurmela, Jalkanen na drugi strani.

Za klasično kombinacijo Norvežani ne bodo mogli postaviti najboljših. Vsi njihovi največji favoriti so poskodovali: olimpijski zmagovalec Hagen, svetovni prvak Røen, holmenkollienski zmagovalec Sverre Brodahl, ki za Lahti ne pridejo v pošte, Klubu temu je ostanek Hoffsbalkken, Trygve Brodahl in Vinjarengen dovolj močan, da bo Norveški obdržal primat.

Od Srednjeevropev imajo največ izgleda Italijani. Gerard, Demetz, Menardi in Scalet so imena, s katerimi bodo morali tudi severnjaki računati. Morda v stafeti ne bodo toliko odločevali kot na 18 km, kjer bosta imela veliko besedo zlasti Menardi in Gerard. Na 50 km je seveda njihov favorit Tirolec Demetz, ki je na poslednjih FIS tekmah premagal skoraj kompletno severnjaško elito in bil seveda najboljši Srednjeevropec. V smučarskem maratonu upamo, da tudi naš Smolej ne bo med zadnjimi, saj je za Demetozom zaostal le za dve mesti. Proga je namreč tipično ravninska, za Smoleja torej premalo strma, kar daje severnjakom boljše izgleda.

Višek bo dosežen s skoki, ki bodo v nedeljo. Dočim so severnjaki na vseh ostalih panogah favoriti, bo tukaj odločevala v veliki meri srednja Evropa. Avstrijci prisegajo na planiškega junaka Bradla, Poljaki imajo tajnega favorita Maruszarza, Švedi računajo na Erickssona. Finci na Valonena, pri Norvežanih pa manjkata brata Rund, ki se še nista vrnila iz Amerike, vendar upajo, da imajo v Andersenu, Myrhi in Asbjørnu Ruudu, najmlajšemu iz

znamenite skakalne družine, dobre namestnike.

Severnjjak, sami so v listih že postavili kandidata za prva mesta. Njih imena bodo gotovo zanimala tudi nas.

Stafeta: Švedska, Norveška, Finska. Favorit je Norveška, pa tudi Italija.

18 km: Bergendahl, Larsson, Kurikkalo, Matsbo, visoki favoriti je Bergendahl (Norveška), pri Fincih pa Pitkänena.

50 km: Nenzen, Niemi, Vicklund, Englund, visoki favoriti Niemi, tajni favoriti Nurmela.

Kombinacija: Norveška, favoriti Hoffsbalkken.

Skoki: Ruud, Bradl, Andersen, Kongsgaard. Favoriti ni.

Motoskijöring na Bledu

Nizu sportnih prireditvev, ki so se letos vršile na Bledu zlasti po zaslugi Zveze za tujski promet in njenega ravnatelja g. dr. Cirila Zižka, se pridruži to nedeljo zopet zanimiva prireditvev: motoskijöring na Blejskem jezeru. Radi pomanjkanja primernih tekmovalnih prog je motoskijöring pri nas žal precej zanemarjena sportna panoga, ki je pa zelo zanimiva za tekmovalce in močje še v večji meri za publiko. Ne le brzina motorja, v večji meri igra tu vlogo vigranost motociklista in smučarja, na katero stavlja tekmovalce izredno visoke zahteve. Tekmovalna proga na Bledu bo dolga približno 4 km, uredila jo bo pa Zdraviliška komisija pod vodstvom predsednika g. Antona Vovka.

Nedeljski moto-skijöring se prične šele po prihodu avtobusa od opoldanskega osebne gasila iz Ljubljane, tako da bo tudi ljubljanski publiki mogoče priti pravočasno k tej, gotovo zelo zanimivi sportni prireditvi, na katero bo dospelo, sočed po zanimanju motociklistov in smučarjev, gotovo mnogo prijav naših najboljših in obih sportnih panog.

Motoklub »Ilirija« prosi motocikliste in smučarje, da se za tekmo takoj prijavi v klubskem tajnistvu, Mikločičeva cesta 13 (telefon 20-66), kjer je na razpolago napis in podrobna pojasnila.

Uradno vremensko poročilo

po stanju z dne 24. t. m. Rateče-Planica, 870 m: —0, jasno, mirno, 105 cm snega, pršič, skakalnica uporabna. Kranjska gora, 810 m: —18, barometer se dviga, jasno, mirno, 100 cm snega, pršič, sankališče in drsališče uporabna. Erjavčeva koča na Vrškcu, 1501 m: —5, 140 cm snega, prisojno sren, osončje suh. Vogel, 1540 m: —7, jasno, 290 cm snega, pršič, po robovih spihan, sicer suh. Dom na Komni, 1520 m: —6, jasno, 230 cm snega, po robovih spihan, sicer suh. Bleđ, 501 m: —2, barometer se dviga, jasno, drsališče na jezeru uporabna. Počljuka-Sporthotel, 1900 m: —7, oblačno, 25 pršiča na 125 podlage, skakalnica uporabna. Zlatorog v Bohnju, 580 m: —6, 90 cm osrenjenega snega. Velika planina, 1555 m: —4, jasno, 120 cm snega, po robovih spihan, sicer suh. Dom na Kravcu, 1700 m: —6, 130 cm snega, po robovih spihan, sicer suh. Polzevo, 620 m: —4, barometer se dviga, jasno, mirno, 20 cm osrenjenega snega. Kuresček, 833 m: —6, deloma jasno, 30 cm snega, sren.

KLISEJE ENO VEČERJNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

SLUŽBE DEKLICO Jo 18 let starosti, ki ima veselje do godbe z dobrim sopranom iščem za damsko godbo. Začetna plača 200 din mesečno, stanovanje in hrana. Pozvedbe s liko Gobjak, kapelnik, kavarna Istra, Šibenik. 567

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA KRALJEVA 3 IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Deček ali deklica?

Predavanje docenta dr. Ivana Matka pod okriljem
Ljudske univerze

SCHÖNERERJEVA TEORIJA

Vendar ta teorija — kakor kome tudi pozneje videli — ne pojasnjuje vseh pojavov, ki so v zvezi s spolnim proporcijem, t. j. z razmerjem med številom moških in ženskih porodov. Radi tega je nastala druga Schönererjeva teorija. Po tej ni semenska nitka nosilka spola, marveč ga določa ženin jajček. Pri človeku je vsak spol s 66% vezan na določen jajčnik in sicer na desnega moški, na levega pa ženski spol. Desni jajčnik proizvaja v obče več jajček ko levi. Razen tega prevladuje spol vsakega jajčnika v razmerju 2:1. V desnem jajčniku odpade torej na dve celici z moško zasnovo ena celica z žensko, v levem pa na dve celici z žensko zasnovo istotako ena celica z moško. Po Schönererju se oboja jajčnika v tej funkciji menjata in potuje spol od desne na levo, na to pa v obratni smeri nazaj itd. Na podlagi teh predpostavk je po Schönererju mogoče napovedati plodov spol vnaprej, če so znani rojstni podatki in spol vsaj dveh prejšnjih otrok.

Po Schönererjevi teoriji določitev spola torej ne leži v jedru odn. v njegovih hromozomih, marveč v jajčkovni plazmi. V tem primeru niso hromozomi nosilci dednosti, marveč le tvorci energije. To pa radi tega, ker se razvijajo že pred dororitivjo in gelativno jajččka. Po Schönererju mnenju je spol odrejen že pred oploditvijo jajčka, po prednji Lenzevi teoriji, pa se določijo šele po združitvi jajčka in semena. Od zadnjih pa so ena nosilci moškega, druga pa ženskega spola.

Schönererjeva teorija je naša zagovornika n. pr. v Kochu in v Kavenu v Berlinu. Prvi je sicer odkril v Schönererjevi formuli malo računsko napako. Po odpravi te pa ima mnogo verjetnosti določevanje spola po tej metodi in naprej. Kaven je celo mnenja, da je Schönererjeva hipoteza o določitvi spola matematično docela zanesljiva.

Poleg teh dveh glavnih teorij o nastanku spola imamo pa še domnevo, da morejo semenske nitke oploditi le jajčka onega jajčnika, ki leži na isti telesni strani kot moško, iz katerega izhajajo nitke. Protij teoriji kakor tudi proti on, po kateri prodirajo jajčniki le jajčeca svojega spola, govore pred vsem ugotovitve Albrechta v Halleru, da rode žene otroke tako moškega kot ženskega spola, čeprav jim je bil odstranjen en jajčnik. Do podobnih ugotovitev je na kunečih in morskih prašičkih prišel tudi v Trivigij's Wymer. Vendar pa so v smislu Hipokratove teorije levostransko kastrirane samice rodile več samcev kot samic brez desnega jajčnika. S temi in enakimi poskusi je bilo torej dokazano, da niso odvojen sedež za nastanek spola ne moda pa tudi ne jajčnik.

Svojevrsno in osamljeno stališče zavzema med vsemi teorijami o postanku spola ona Sandavilleja, po kateri je spol zasnovan tako v semenski nitki kakor tudi v tkivu jajčeca. Takoj po oploditvi se v jajčku in sicer v tkivu prevladujočega spola tvorijo strupi, ki vplivajo na mlado tkivo nasprotnega spola v smislu okvarjanja in uničevanja. Kakšne narave so te strupene snovi, se avtor ne izjavi. V splošnem pa vendar ne izključuje njihovega hormonskega izvora. S tem se ta teorija približa naslednji hormonski.

HORMONI IN SPOL

Slednjic navajam še hormonsko teorijo o nastanku spola, ki je šele v zadnji dobi dobila nekaj več na veljavi, kar je pač v zvezi s čudovitim učinkovanjem posebnih hormonov, ki jih klinika vedno bolj cenil. Po tej teoriji niso ne moške in ne ženske spolne celice vnaprej spolno opredeljene, marveč se spol zarodka določi šele pozneje, ko pridejo do veljave spolni hormoni. Ti se proizvajajo v (vmesnem intersticijskem) tkivu zarodnih žlez in se pojavijo že pred ontogenetsko diferenciacijo. Po tej teoriji je torej določen spol in pride do očitnega razvoja spolnih organov šele po tem, ko se pojavijo in začnejo učinkovati spolni hormoni. Pri tej vrsti razvoja so spolni organi labilnejše oblike in sestave kakor pri cigotični spolni determinaciji. Med avtorji, ki zastopajo hormonsko določitev spola, najdemo med drugimi J. Bauerja, Tiedjeja in Kyrleja.

TE TEORIJE NE ZADOVOLJUJEJO SPOLNI PROPORCI

V toliko razne teorije o nastanku spola. Vsaka izmed njih ima svoje vnete zagovornike, pa tudi neizproseno nasprotnike. Največ pristašev ima še hromozomska teorija. Vendar pa tudi ona odpove n. pr. pri razlagi tako imenovanega spolnega proporcija, t. j. razmerja med številom porodov dečkov in deklic. Po hromozomski teoriji bi moralo biti to razmerje 100:100. Ta spolni proporcija pa najdemo le pri nekaterih rodbinah, po preiskavah Grün-

paana pa tudi pri konjih, po A. Blahmovi pa baje še pri drugih sesalcih. Znane so rodbine s posebnimi konstitucionalnim ustrojem, pri katerih prevladujejo deklice ali dečki. V splošnem pa je statistično dognano, da je število moških porodov višje ko ženskih. Po Prinszgu odpade n. pr. v Evropi na 100 živorojenih deklic 106,5 živorojenih fantov. To razmerje pa se po Barro zviša na 100:150, po Prinszgu celo na 100:162, če upoštevamo tudi vse predčasne živile in mrtve porode in splave za časa nosečnosti, ko je spol plodu že določen.

Ta čuden pojav zvišane spolnega proporcija v prilog moških porodov, katerega je prvi ugotovil Graunt za mesto London v razdobju 1628. do 1682. postane še očitnejši, če upoštevamo n: samo žive, marveč tudi mrtve predčasne in pravčasne porode. Spolni proporcija se v prid dekčkov očitno dvigne predvsem med in po dobi dalje trajajočih vojn, v dobah slabe prehrane in pri prvorošnjah. Tako zvišan spolni proporcija ugotovili n. pr. že za časa tridesetletne in eedemletne vojne, dalje v napoleonskih vojnah, v francosko-nemški vojni leta 1870/71., v pretekli svetovni vojni itd. V Nemčiji so ugotovili očitno porast števila dekčjih porodov od leta 1916. naprej. Dvig moških porodov je dosegel vrhunec l. 1919. Od te dobe naprej je njih število polagoma padalo. Vendar pa je šele l. 1926. doseglo predvojno višino.

O vzrokih, ki vodijo do višjega števila moških porodov v dobi daljših vojn, se mnogo usilje. Würzburger zanika n. pr. neposreden vpliv na spolni proporcija s strani vojn. V ostalem je pa mnenja, da je ta dvig v zvezi s skrbnejšo nego otrok, kar je v tej dobi rode v manjšem številu. Po Bayerju in Spatzu II povzroča zvišan spolni proporcija v času vojn slaba prehrana prebivalstva, posebno pa žen. Kajti v svetovni vojni se ta proporcija v podeželskem Württembergem sploh ni dvignila, na Bavarskem pa na deželni znatno razneže ko v industrijskih pokrajinah te dežele. Na podlagi teh ugotovitev sklepa tudi Bayer in H. Spatzel, da po hormonski teoriji ni heterogeni moški marveč ženski spol! Neter, ki se je tudi bavil s tem zanimivim problemom, pa pravi, da dobe med vojno veld pomanjkanja moških žene tudi z več otroci naenkrat značaj prvorođne; o teh pa je obče znano, da rode razmeroma več dečkov ko mnogorođnice.

Sleparije so se jima obnesle

V dobrem mesecu sta Turner in Jevnikar kasirala
26.762 din za prisleparjeno usnje

Ljubljana, 24. februarja. V terek je mali kazenski senat s predsednikom s. o. s. g. Rajskom Lederhasom sodil dva drzna sleparja, ki so jima uspele »halosearjaje, to so sleparije s pomočjo telefona. Ideja ni čisto nova, a obtoženec l. 1906 v Trziču rojeni trgovski zastopnik Josip Turner, jo je kljub temu pograbil n z njo tudi uspel, čeprav so naši trgovci zadnja leta pozorni ne samo na tatove, ki pridejo v trgovine kras, temveč tudi na sumljiva telefonska naročila. Turner je imel pomagatca 38 let starega trgovskega pomočnika Antona Jevnikarja. Krivdo sta oba priznala.

Sleparije s pomočjo telefona more izvršiti samo človek, ki pozna poslovanje in stroko žrtva. Turner je vedel kot zastopnik iz usnjene stroke, kakor trgovci in čevljarji naročajo pri usnjarih manjše n večje količine usnje. Začet je l. oktobra lani z naročilom pri Adolfu Mergenthalerju v znesku 6920 din. Dne 14. oktobra sta obtoženca telefonično naročila pri Mergenthalerju usnja za 8549 din. Prvotni drugi sta izkoristila ime Frana Erjavca, ki mu je Mergenthaler stalno dobavljval usnje, kar je Turner gotovo vedel. Dne 17. novembra si Turner in upal več naročiti po telefonu za Erjavca, naročil je za trgovca Seuniga usnja v vrednosti 22.918 din. Teden dni pred to sleparijo se je Turnerju ponesrečila sleparija v škodo trgovca Moskovića. Temu je poslal ponarejeno pismo posestnika Zupancića iz Trebnjega z naročilom za večjo količino usnja v vrednosti 18.000 din. Blago naj bi trgovec oddal v neki gostilni na Karlovski cesti, kjer bi ga Jevnikar prevzel. Ponesrečil se je ootogencema tud trik z brzojavko, katero sta oddala na kolodvorski pošti za pisarno trgovca Josipa Lavrića, ki ga tedi n bilo v Ljubljani. V njegovo pisarno sta poslala »brzojavko: Pošljite blagajničarki hotela Miklič v zaprti kuverti 20.000 din. Bil okraden. Šef Lavrić.

V pisarni trgovca Lavrića temu triku

niso naselili. Najbrže so takoj opazili, da je bila brzojavka oddana v Ljubljani, šef pa gotovo še ni nikoli telegrafiral iz Ljubljane v pisarno, naj mu pošljejo denar. Saj bi pridiral domov in povedal, da je bil okraden, ako bi se mu res tak smola pripetila.

— Zakaj ste na ta način sleparili? je vprašal Turnerja predsednik Lederhas.
— Gospod predsednik, je odgovoril Turner, delal sem dolgo pošteno v Kranju, pa nisem dobil niti pare od zasužka.
— Tega pa ni kriv Mergenthaler!
— Gospod predsednik, stvar je taka. Živ ne morem pod zemljo.

— Denarja ste pa prisleparili več kakor je potrebno, da človek ne gre živ pod zemljo!
— Če ne bi imel odjemalcev za usnje, ne bi nadaljeval s sleparijami.

Odjemalci so sedeli zdaj v prvi klopi kot zasebni udeleženci. Turner jih je enovrstno obdobil, da ga imajo na vesti. Res pa je, da so kupili od Turnerja usnje po nekoliko nižji ceni kot je tržna cena. Turner je nato mirno pripovedoval, kako je telefoniral iz telefonskih celic, kako je Jevnikar, ki se je izdal za uslužbenca trgovca, prišel z vozčkom po blago in kako sta si denar razdelila. Odjemalci se rekel, da ima usnje z Gorenjskega in je zato bolj pcceni. Skupno je kasirala 26.762 din. Trdil je, da je pomagatca Jevnikar dobil polovico, Jevnikar je pa trdil, da samo 7 do 8 tisoč dinarjev.

Jevnikar je pri zaslišanju izjavil, da je vse sleparije nasnoval Turner in je njega zapeljal. Bil je v stiski, žena je bila pred porodom. Nekega dne je prišel Turner in mu povedal, da ima za njega »en kšerit«. Objubil mu je 500 din, ako gre po blago, ki ga je naročil trgovec Erjavca pri Mergenthalerju.

— Jaz nisem bil v briljantnem položaju, je rekel Jevnikar, pa sem si mislil naj bo, kar bo, in sem šel. Tretjic je Turner naročil za trgovca Seuniga, češ, da je Erjavčev kredit najbrže že izčrpan. Račun

vas, kakor gospoda Gardnerja in gospoda Freda Bowdena, če se ne motim, Seveda — za pravilnost teh imen ne morem jamčiti, — je nadaljeval prišlec, ne da bi se zmenil za presenečenje in grozo, ki so jo bile vzbudile njegove besede.

Prosov je prvi povzel besedo.
— Kdorkoli ste že, nujno vam svetujem, da opustite neokusne šale in nam takoj poveste, kdo ste. Če se to ne zgodi in če nas ne pripravite o svojih poštenih namenih, ste se danes zadnjič izprehajali pri Petih skalah. To je naš odgovor, gospod.

Ker so se obenem s temi besedami dvignile tri roke s samokresi proti tujčevemu čelu, je bilo več ko jasno, da je bila mišljena ta grožnja zelo resno.
— Dobro, je odgovoril prišlec mirno. — Vaša beseda je jasna. Pa naj bo taka tudi moja. Prihajam sem po naročilo — Johna Barkerja ali Borisa Karlyčač.

— Kdo ste? Odgovorite brez izmikanja! — je vzkliknil Rostovski. — Ne poznamo vas.
— Najbrž ste Bensonov vohun. Če je tako, bo konec vaše zadnje igre z nami žalosten.

— Vohun nisem, dragi Nikolaj, toda veseli me, da ste tako odločni. Če bi vas imel Boris tistega večera pri sebi, bi mu ne bilo treba storiti tako žalostnega konca.

— Saj se bomo osvetili zani.
— Ali pa ga boste s tem obudili od mrtvih? In koga naj zadene vaša osveta?

je zahteval vedno z blagom vred in le na ta način sleparije niso bile takoj odkrite. Pri naročilu za Seuniga je Mergenthaler račun poslal naravnost v pisarno trgovca Seuniga in je seveda izvedel, da ta tvrdom ni naročila nobenega usnja. S tem je bila Turnerjeva in Jevnikarjeva usoda zapčena.

Na mizi pred sodniki so bila corpora delicti, ki so jih zaplemili pri Turnerju: nova zimska suknja, nova večerna obleka, par novih lakastih čevljev. Turner si je pripravil obleko s prisleparjenim denarjem za predpustno veseljačenje. Te obleke ni hotel izročiti oškodovancem, da bi na ta način vsaj malenkostno kril škodo. Izjavil je, da bo dal njegov pomagatca Jevnikar garancijo za vso storjeno škodo. Predsednik je vprašal Jevnikarja, kakšno garancijo lahko da za storjeno škodo. Jevnikar je odgovoril, da ima na Gradu dve parceli, kateri more prodati samo mestni

občini. Vredni sta okrog 40.000 din, obremenjeni pa z 18.000 din. Sodišče je oba obtoženca izpustilo iz preiskovalnega zapora ravno zaradi tega, ker sta trdila, da bosta do glavne razprave škodo poravnala, kar se pa ni zgodilo. Turnerja je zagovarjal ex offio dr. Draxler. Senat je oba obtoženca spoznal za kriva. Glede Turnerja je povsem izrekel preiskovalni zapor in sodbo, da se kaznuje na 2 leti in pol robije ter na izgubo častnih državljanskih pravic za 4 leta. Jevnikarju so prisodili 10 mesecev strogega zapora in izgubo častnih pravic za 2 leti. Turnerja je sodba zelo presenetila. Pobjedel je in izjavil, da si pridrži rok za premislek glede sprejetja kazni. Najhuje ga je zadel odrejen preiskovalni zapor, kajti na zatočno klop je prišel iz svobode, po obsodbi pa so ga odpeljali v zapore. Obsojenec z dve in pol letno robijo ne iščejo s pozivi za nastop kazni, temveč jih takoj obdrže v jetnišnici.

Mož, ki je dal letalom dar govora

Slavni francoski izumitelj prof. Gutton je postal član Akademije znanosti

V francoski Akademiji znanosti je bil poklican prof. Gutton, izumitelj aparata, ki je storil letalski službi neprecenljive usluge. Z njegovim aparatom so opremljena zdaj vsa letala, da imajo med poletom zvezo z zemljo in se lahko po radiu z njo sporazumevajo. Gutton je dal glas letalom, bločim po zračnih višavah, da se lahko sporazumevajo s komurkoli na zemlji. Modernega zračnega prometa, zlasti nad neznanimi kraji, nad morjem in ponoči, si brez Guttonovega izuma ne moremo misliti.

Ta izum je sicer zdaj odprl Guttonu vrata v Akademijo znanosti, toda v začetku je moral izumitelj premagovati težke ovire. V začetku svetovne vojne je bil Gutton profesor fizike v Nancy-u. Kot navadnega vojaka so ga uvrstili v pionirski oddelek in dodelili skladišču, čeprav je Francija nujno potrebovala znanstvenike. Srečno naključje je pa hotelo, da je odkril Guttona in njegove izume sedanjí general Ferrie, takrat se polkovnik, duhovni oče in ustanovitelj francoskega vojaškega brezžičnega brzojave, ki se je dobro spoznal na ljudi in je bil točno poučen o Guttonovem delu. Čim je zvedel, da so učenjaka mobilizirali, je izposlovil njegovo premostitev in ga dodelil svojemur laboratoriju v vojašnicah Tour-Maubourgh.

Po mnogih poskusih in delnih neuspehih

pod vodstvom polkovnika Ferriera se je Guttonu posrečilo v tem nezadostno opremljenem vojaškem laboratoriju sestaviti aparat, ki je pomenil prevrat v letalstvu. Za svoj uspeh je takoj dobil skromno nagrado — povisan je bil v poročnika. Njegov izum so Francozi dolgo skrbno prikriivali, da bi ne zvedel zanj sovražnik. Med svetovno vojno je storil Guttonov izum francoski vojski neprecenljive usluge. Uporabili ga niso samo v letalstvu, temveč tudi v pehoti, posebno pred Verdunom, kjer je omogočil generalnim štabom francoskih armad zanesljivo in neverjetno hitro sporazumevanje. Nemci so dolgo strmeli nad izumom, ki so zanj zvedeli šele pozneje in so se deloma tudi polastili njegovih načrtov. Toda niti njihovim najboljšim radiotehničnim strokovnjakom se ni posrečilo sestaviti po teh delnih načrtih aparata, ki bi zanesljivo in precizno deloval. Šele povojna doba in novi razvoj brezžičnega brzojave sta odkrila široki javnosti Guttonov izum.

Prof. Gutton dela že več let v največji tajnosti na novih izumih, zlasti na problemu širjenja valov v velikih višinah in v stratosferi. Vest o njegovi izvolitvi v Akademijo znanosti mu je bila sporočena po radiu in Kairu, kjer vodi francosko delegacijo na kongresu za radiotelegrafijo in telefonijo.

opremljenega z dvema topičema kalibra 33 mm in dvema garniturama težkih strokin.

Mož, ki je izumil to najmodernije morilno orozje, pa iz dna duše sovraži vojno, o kateri pravi, da je blaznost in da ji ni mesta v civiliziranem svetu. Fokker je mož 40 let, gladko obrtega, dobrodušno nasmejanega obraza. Po njegovem mnenju bi potrebovala naša doba nadčloveka, ki bi odstranil nevarnost nove vojne in pripravil vse države do razoročitve. Toda zaenkrat je obzorje še zasturto s temnimi oblaki in ko se bodo ti utrjali, bodo deževale na zemljo bombe. Španska vojna nam je dala nekaj dobrih lekcij. Zdej vem, da niti najhitrejši in najnovjši bombarderji ne bodo zadeli svojega cilja zanesljiveje od letal, ki so se pojavila leta 1914 na Londonu in Parizom. Letala bodo nevarna samo po svojem velikem številu. Doba letalskih dvobojev in individualnega junaštva v zraku in na suhem je minila. Šlo bo samo za premoč v številu letal.

Radioprogram

Petek, 25. februarja
11: Šolska ura: Iz življenja gluhonome mladine na ljubljanskem zavodu (g. Vinko Rupnik). — 12: Slovenski biseri (plošč.). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Koncertni plesi (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Zenska ura: Žena v slikarstvu in njeno stremiljanje (ga. Elda Piščanec). — 18:20: Kitaristi (plošče). — 18:40: Francoščina (g. dr. Stanko Leben). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Zanimivosti. — 20: Narodni napovedi: Kmečki trio, g. Mirko Premelj, ga. Olga Kolarjeva. — 20:50: Plošče. — 21: Rondo. — III. ura: Prdavanje: g. Srečko Koporec, klavir: gdš. Herta Seifert. — 22: Napovedi, poročila. — 22:30: Angleske plošče. Konec ob 23. uri.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

— Tebe in tvojeja gospodarja, morilec! — je kriknil Prosov srdito. Ne igraj se več z nami, gre ti za glavo. Najprej dobiš plačilo za Borisa ti, potem pa še Benson.

—Zares? S tem bi storili veliko napako, verjemite mi.

— Napako, ali ne — toda zgodilo se bo tako. —Zares? In tudi, če bi vam dokazal, da niti mene, niti Bensonova ne zadene nobena krivdva?

— Kako pa hočete to dokazati, ko ne morete odgovoriti niti na vprašanje, kdo ste. Zadnjič vam zastavljam to vprašanje. Pustite te sofistike, ker so brez pomena.

— Morda — mene so pa imenitno zabavale. In upam, da se jim boste pozneje tudi vi od srca smejali. Zdej pa k stvari. Ponavljam, da prihajam od Borisa Karlyčač...

— Od mrtvega!
— Tudi mrtvi se včasih oglašijo, ne čudite se. In najprej vam moram povedati, da bi bilo dobro, če bi verjeli vse, kar vam povem in če bi se ravnali po mojih nasvetih in navodilih.

— Nič vež?

— Ne.

— Preveč časa in besed izgubljam s tem vohunom. Končaj! — je kriknil Karagin srdito.

— Tudi jaz mislim tako. — je menil Rostovski. — Kroglo v glavo tistemu, ki pozna našo tajno. Prosov je prikimal.

ROLF FRÉMONT:

Sret o razvalinah

Pustolovski roman

— Kdor hoče, naj to verjame, — se je zasmel Prosov, — mi pa vemo, pri čem smo.

— No, nekaj je treba povedati ljudem, a tako potovanje »po opravkih« čprav izmišljeno, je še najboljša pretveza, — se je zasmel tudi Karagin. Pri tem se je obrnil od svojih tovarišev tako, da je padel njegov pogled slučajno na vrzel med tretjo in četrto skalo, skozi katero sta se mogla istočasno komaj prerinuti dva človeka.

Ves začuden je zrl nekaj časa tja, potem je pa dvignil svarače roko.

— Pozor — opazujejo nas! — je zašepetal. — Če je tako, pa le brž orozje v roke, da nas ne zadene enaka usoda kakor Johna! — je zaklical Prosov in že so imeli vsi trije v rokah pripravljene samokrese.

Izza skal je stopil ta čas mož visoke postave, ki je menda opazil samokrese v njihovih rokah, kajti ustavil se je, potem je pa zamahal z rokami nad glavo. češ da prihaja brez orožja.

Stal je kakih trideset korakov od njih in njegov z gosto brado poraščen obraz se je zdel vsem neznan. Obleka na niem je pričala da utegne biti ribič ali mornar, njegovo vedenje je pa kazalo, da je zašel v te kraje kot tuječ samo služajno. Ko

je zagledal pred seboj tri oborožene može, je bil še bolj presenečen kakor oni

—Mislim, da se nam tega moža ni treba bati, — je zašepetal Rostovski. — Mi smo trije, on je pa sam. Pustimo ga, naj se nam približa, toda ne odvrnimo očj od skal ta čas ko bo z nami govoril.

Po teh besedah je stopil naproti neznanecu, ki se je tudi bližal tako, da se je razdalja med njima kmalu skrčila do polovice.

— Kaj bi radi prijatelj? — je vprašal Rostovski — Ali iščete tu koga ali je pa vas zaneslo sem naključje?

— Naključje, gospodje. Čudim se pa, da ste takoj namerili name svoja pihala. Pa menda vendar ni tu moda streljati na vsakogar, kdor se izprehaja po morski obali, — je odgovoril prišlec z mirnim glasom, potem je pa stopil k njim.

— Oni dan je bil tu nekdo zahrbitno ustreljen, dragi popotnik, in zato se ne smete čuditi, da smo nekoliko previdnejši, kakor sicer. Če ste pa res poštenjak kakor pravice, se vam ni treba ničesar bati. Tudi mi nismo morskari vojnišniki.

Prišlec se mu je bil ta čas približal na pet korakov in zasmel se je.

— Nič ne de, da ste si izbrali vprav mojo glavo za tarčo, gospod Walpole. Samo da ni do tega prišlo.

— Vi me poznate? Kdo ste?

— To zaenkrat ni važno. Poznam prav tako